

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»
(назва магістерської програми)

на тему: «Інформаційно – аналітичне забезпечення управління виробництвом та реалізацією продукції підприємства» (на прикладі ТОВ «АРСЕЛОРМІТТАЛ ПЕКЕДЖІНГ УКРАЇНА»)
(назва теми)

Виконавець:

студентка Центру заочної форми навчання
Мартиненко Ірина Валеріївна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

Чернишова Людмила Вікторівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Актуальність теми обумовлена тим, що ефективна організація обліку, аналізу та аудиту операцій з виробництва та реалізації готової продукції забезпечує надання достовірної інформації зовнішнім користувачам про діяльність промислових підприємств та є головним чинником їх роботи.

Мета дослідження. Метою роботи є висвітлення особливостей обліку, аналізу та аудиту виробництва та реалізації готової продукції, розробка практичних пропозицій, направлених на вирішення теоретичних і практичних аспектів щодо даного питання

Завдання дослідження:

- дослідити поняття «готова продукція»;
- проаналізувати нормативно-правове регулювання обліку виробництва та реалізації готової продукції;
- порівняти національні стандарти з обліку витрат на виробництво та доходів від реалізації готової продукції з міжнародними;
- визначити особливості формування первинного, аналітичного і синтетичного обліку готової продукції;
- проаналізувати чинники, які впливають на обсяг реалізації продукції під час дослідження та виявити резерви збільшення обсягів виробництва;
- побудувати моделі ймовірності банкрутства та модель кореляційно-регресійного аналізу рентабельності реалізації продукції ТОВ «АРСЕЛОРМІТТАЛ ПЕКЕДЖІНГ УКРАЇНА»;
- розкрити методичку проведення аудиту виробництва та реалізації продукції та розглянути проведення аудиторської перевірки на досліджуваному підприємстві;
- запропонувати напрями покращення обліку, аналізу та аудиту щодо операції виробництва та реалізації готової продукції;
- надати критичну оцінку та сформулювати рекомендації стосовно вдосконалення діючої системи обліку, аудиту та аналізу на ТОВ «АРСЕЛОРМІТТАЛ ПЕКЕДЖІНГ УКРАЇНА», удосконалити ефективність господарювання на досліджуваному підприємстві.

Об'єкт дослідження. . Об'єктом дослідження є система обліку, аудиту та аналізу на ТОВ «АРСЕЛОРМІТТАЛ ПЕКЕДЖІНГ УКРАЇНА», основним напрямком діяльності якого є виробництво металевих виробів і конструкцій та їх реалізація.

Предмет дослідження. Предметом дослідження виступає процес організації бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту виробництва та реалізації готової продукції на досліджуваному підприємстві.

Методи дослідження.

- структурно-логічний аналіз – при побудові логіки та структури кваліфікаційної роботи магістра;
- аналіз і синтез – при визначенні сутності обліку, аналізу та аудиту на підприємстві;

- аналіз та дослідження – при розробці відповідних висновків і рекомендацій по темі дослідження;
- індукція та дедукція – при дослідженні теоретичних аспектів, за допомогою яких визначено особливості обліку готової продукції на підприємстві;
- порівняння – для зіставлення даних у динаміці;
- спостереження – для визначення стану обліку та аудиту на ТОВ «АРСЕЛОРМІТТАЛ ПЕКЕДЖІНГ УКРАЇНА»;
- економічного аналізу – при оцінці динаміки та структури фінансових показників;
- абстрактно-логічний метод – при формулюванні економічних теорій, гіпотез, висновків та рекомендацій;
- економіко-математичний метод – при оптимізації виробництва, при прогнозуванні важливих параметрів економічного розвитку і кількісній оцінці впливу тих або інших чинників на результат за наявності кореляційних зв'язків і взаємозалежностей;
- метод причинно-наслідкового зв'язку – при вивченні зв'язку між двома явищами, коли одне з них викликає інше – наслідок;
- метод аналогії – для встановлення відношення подібності між двома системами, які можуть існувати реально або бути абстрактними;
- розрахунковий.

Інформаційна база дослідження. В якості теоретичної основи при написанні кваліфікаційної роботи магістра використовувалися нормативно-правові акти, які регламентують облік виробництва та реалізації готової продукції, наукові статті та монографії відомих вчених.

Практична частина кваліфікаційної роботи магістра виконана на базі внутрішніх нормативних документів, облікових реєстрів аналітичного та синтетичного обліку, фінансової звітності та первинної документації, яка характеризує особливості обліку готової продукції та її реалізації на підприємстві ТОВ «АРСЕЛОРМІТТАЛ ПЕКЕДЖІНГ УКРАЇНА».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (63 найменувань) та 20 додатків. Загальний обсяг роботи становить 109 сторінок. Основний зміст викладено на 100 сторінках. Робота містить 26 таблиць, 13 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 2 статті:

1. Порівняльні аспекти доходів та витрат за МСФЗ та П(С)БО // ДонНУЕТ, Кривий Ріг, 2017 р.;

2. Прогнозування ймовірності настання банкрутства на підприємстві ТОВ «АРСЕЛОРМІТТАЛ ПЕКЕДЖІНГ УКРАЇНА», Збірник науково-практичних статей. Одеський національний економічний університет. Обліково-економічний факультет (кафедра економічного аналізу). – 2018. – 276с.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретико-методологічні аспекти обліку виробництва та реалізації продукції**» розглянуто сутність поняття «готова продукція», нормативно-правові документи, які регулюють бухгалтерський облік виробництва та реалізації готової продукції, теоретичні аспекти обліку процесу виробництва та реалізації готової продукції, порівняно доходи та витрати за МСФЗ та П(С)БУ.

У другому розділі «**Облік і аудит випуску та реалізації готової продукції: теорія та практика на прикладі ТОВ «АРСЕЛОРМІТТАЛ ПЕКЕДЖІНГ УКРАЇНА»**» надано характеристику діяльності підприємства ТОВ «АРСЕЛОРМІТТАЛ ПЕКЕДЖІНГ УКРАЇНА» та проаналізовано його діяльність. Досліджено бухгалтерський облік та автоматизацію обліку на досліджуваному підприємстві. Охарактеризовано теоретичні аспекти аудиту процесів виробництва і реалізації та досліджено процес аудиту на підприємстві ТОВ «АРСЕЛОРМІТТАЛ ПЕКЕДЖІНГ УКРАЇНА».

У третьому розділі «**Аналіз виробництва та реалізації продукції ТОВ «АРСЕЛОРМІТТАЛ ПЕКЕДЖІНГ УКРАЇНА»**» проведено аналіз основних чинників виробництва та реалізації продукції, визначено ймовірність банкрутства на основі моделей прогнозування та побудовано економіко-математичну модель.

ВИСНОВКИ

Для досягнення мети в процесі написання кваліфікаційної роботи магістра поглиблено теоретичні знання шляхом вивчення спеціальної літератури по вибраній темі, визначено важливість існування та розвитку промислових підприємств для національної економіки країни, проаналізовано нормативну базу, яка регулює бухгалтерський облік виробництва та реалізації готової продукції, визначено особливості формування первинного, аналітичного і синтетичного обліку, розраховані моделі ймовірності банкрутства та модель кореляційно-регресійного аналізу рентабельності продажу продукції, проаналізовано чинники, які впливають на обсяг реалізації продукції та виявлені резерви щодо збільшення обсягів виробництва, розкрита методика проведення аудиту на досліджуваному підприємстві.

У результаті проведення дослідження, розгляду основних аспектів та проблем в організації обліку, аудиту та аналізу готової продукції зроблено наступні висновки:

1. Розвиток та існування промислових підприємств є важливим чинником розвитку національної економіки. Діяльність металургійних підприємств сприяє створенню додаткових робочих місць та скороченню безробіття, активізації інноваційних процесів, послабленню соціальної напруги, розвитку здорової конкуренції, а також поповненню золотовалютних резервів, що підтверджує їх важливе значення в розвитку економіки України;

2. Нормативно-правове регулювання обліку виробництва та реалізації готової продукції здійснюється за п'ятирівневою системою. Основними нормативними

документами є: Конституція України, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Податковий кодекс України, П(С)БО 9 «Запаси», П(С)БО 15 «Дохід», П(С)БО 16 «Витрати», Інструкція про застосування Плану рахунків.

3. В результаті порівняння національних стандартів з обліку витрат на виробництво та доходів від реалізації готової продукції з міжнародними суттєвих відмінностей не виявлено.

4. Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться згідно чинних норм діючого законодавства. Проблематика в частині обліку готової продукції полягає у неналежному оформленні деяких первинних документів, помилок у визначенні собівартості продукції, слабого контролю за станом дебіторської заборгованості.

5. Аналіз динаміки виробництва та реалізації продукції показав, що у підприємства є резерви щодо збільшення чистого доходу від реалізації продукції (товарів, послуг), а також отримання прибутку. За допомогою аналізу показників, що характеризують взаємозв'язок «обсяг продажу-собівартість-прибуток» визначено критичну точку обсягу продаж, запас фінансової міцності та прибуток від основної операційної діяльності.

6. В процесі побудови кореляційно-регресійної моделі рентабельності продажу визначено кроки щодо підвищення рентабельності продажу продукції на підприємстві. За допомогою аналізу моделей оцінки діагностики банкрутства визначено, що ТОВ «АРСЕЛОРМІТТАЛ ПЕКЕДЖІНГ УКРАЇНА» знаходиться в кризовому фінансовому стані.

7. Ініціативний аудит на ТОВ «АРСЕЛОРМІТТАЛ ПЕКЕДЖІНГ УКРАЇНА» надає власнику підприємства та зовнішнім користувачам об'єктивну інформацію про достовірність відображених даних у фінансовій звітності.

Важливість формування наукового підходу до обліку та аудиту виробництва та реалізації готової продукції формулює доцільність створення рекомендацій щодо вдосконалення облікового процесу та аудиту на промислових підприємствах та досліджуваному підприємстві, зокрема. Внаслідок проведеного дослідження можна визначити наступні пропозиції:

1. Для підвищення ділової активності промислових підприємств необхідно розробити національну програму щодо його підтримки як на державному, так і на регіональному рівнях, а саме удосконалити нормативно-правові акти.

2. Розробити модель організації бухгалтерського обліку для промислових підприємств в залежності від специфіки їх діяльності.

3. Вдосконалити систему оподаткування в частині зменшення податку на додану вартість та спростити процедуру реєстрації податкових накладних.

4. На основі сучасних технологій вдосконалити автоматизацію вхідних та вихідних даних процесів виробництва та реалізації готової продукції з метою економії ресурсів підприємства.

5. Для підвищення рентабельності продажу готової продукції необхідно підвищувати конкурентоздатність власної продукції. Для визначення конкурентоздатності продукції рекомендовано використовувати елементи імітаційного моделювання.

6. Вдосконалити бухгалтерський облік дебіторської заборгованості. Для виконання даного завдання необхідно збільшити кількість покупців, які погодяться співпрацювати на умовах передоплати. За допомогою АВС-аналізу можливо визначити сегмент клієнтів, які приносять найбільший дохід від реалізації готової продукції.

7. Створити на ТОВ «АРСЕЛОРМІТТАЛ ПЕКЕДЖІНГ УКРАЇНА» службу внутрішнього аудиту, яка забезпечить ефективне використання резервів підприємства та сприятиме підвищенню ефективного проведення ініціативного аудиту.

8. Для збільшення обсягу реалізації продукції необхідно вдосконалити ефективність використання основних виробничих засобів, ефективно використовувати матеріальні витрати, зменшити матеріаломісткість (або підвищити матеріаловіддачу) готової продукції.

9. Для отримання прибутку ТОВ «АРСЕЛОРМІТТАЛ ПЕКЕДЖІНГ УКРАЇНА» необхідно зменшувати величину постійних витрат, знижувати витрати на одну гривню виготовленої продукції (підвищувати рентабельність), зменшувати величину дебіторської заборгованості за товари (роботи, послуги), знижувати собівартість продукції власного виробництва.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані і запропоновані методичні підходи у кваліфікаційній роботі магістра до проблем бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту на промислових підприємствах, можуть бути використані для удосконалення організації облікового процесу виробництва та реалізації готової продукції.

Сформульовані у дослідженні як теоретичні, так і практичні результати, висновки, пропозиції та рекомендації можуть бути використані:

- у науково-дослідних цілях – для подальших розробок у зазначеній сфері;
- у законотворчій роботі – для удосконалення та додаткового врегулювання на законодавчому рівні норм, що регулюють окремі питання обліку та аудиту виробництва та реалізації готової продукції в Україні.

Отже, щоб забезпечити функціонування ефективної системи обліку, аудиту та аналізу на ТОВ «АРСЕЛОРМІТТАЛ ПЕКЕДЖІНГ УКРАЇНА», треба використовувати комплексний підхід до вирішення проблем.

АНОТАЦІЯ

Мартиненко І. В.,

(прізвище та ініціали студента)

«Інформаційно – аналітичне забезпечення управління виробництвом та реалізацією продукції підприємства» (на прикладі ТОВ «АРСЕЛОРМІТТАЛ ПЕКЕДЖІНГ УКРАЇНА»)

(назва кваліфікаційної роботи)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності

071 «Облік і оподаткування» за магістерською програмою

«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – система обліку, аудиту та аналізу на підприємстві ТОВ «АРСЕЛОРМІТТАЛ ПЕКЕДЖІНГ УКРАЇНА».

У роботі розглядаються теоретичні та практичні аспекти обліку, аудиту та аналізу виробництва та реалізації готової продукції. Визначено поняття «готова продукція» та нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку процесу виробництва та реалізації продукції. Розкрита необхідність, значення та мета аудиту виробництва та реалізації готової продукції.

Проаналізовано діючу систему обліку на досліджуваному підприємстві, процес аудиту та основні чинники, які впливають на дохід від реалізації продукції.

Запропоновано напрями удосконалення системи бухгалтерського обліку та проведення аудиту на підприємстві ТОВ «АРСЕЛОРМІТТАЛ ПЕКЕДЖІНГ УКРАЇНА». Надано рекомендації щодо підвищення рентабельності реалізації продукції на основі проведеного кореляційно-регресійного аналізу.

Ключові слова: виробництво, готова продукція, реалізація продукції, дохід, облік, аудит, аналіз, економіко-математичне моделювання.

ANNOTATION

Martynenko I.V.,

(students surname and initials)

«Information and analytical support of management of production and sales of enterprise products (on the example, ARSELORMITTAL PECHINGGU UKRAINE LTD»),

(work title)

thesis for Master degree in specialty 071 «Accounting and audit in the management of enterprises by types of economic activity» under the program

«Accounting, audit and taxation in the management of entrepreneurial activity»,

Odessa National Economic University

Odessa, 2018

This thesis consists of three chapters. Object of study is the system of accounting, audit and analysis at the enterprise «ARSELORMITTAL PECHINGGU UKRAINE LTD».

Diploma thesis deals with theoretical and practical aspects of accounting, auditing and analysis of production and sales of finished products. The concept of «finished products» and the legal regulation of accounting of the process of production and sale of products are defined. The necessity, value and purpose of the audit of production and sales of finished products are disclosed.

The current accounting system at the investigated enterprise, audit and the main factors that influencing on the income from sales of products are analyzed.

The directions of perfection of the accounting system and conducting the audit at the enterprise «ARSELORMITTAL PEChINGGU UKRAINE LTD» are offered. Recommendations on increasing the profitability of product sales on the basis of correlation-regression analysis have been provided.

Keywords: production, finished products, sales of products, income, accounting, audit, analysis, economic and mathematical modeling.